

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/43/2023
Identifikačné číslo spisu:	8719204290
Dátum vydania rozhodnutia:	10.07.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8719204290.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ T., narodeného W. 2/ K. narodenej W. obaja zastúpení advokátkou Mgr. Luciou Lorenčíkovou, Poprad, Murgašova 86/1, proti žalovaným 1/ C., narodenej W. 2/ S., narodenému W. zastúpenému advokátom JUDr. Jozefom Pojďákom, Nová Dedinka, Sv. Cyrila a Metoda 12, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o námietke zaujatosti, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 20C/17/2019, o dovolaní žalovaného 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 26. júna 2023 sp. zn. 20NcC/6/2023, takto

rozhodol:

Konanie o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 26. júna 2023 sp. zn. 20NcC/6/2023 z a s t a v u j e .

Žalobcom 1/, 2/ nepriznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Pred Okresným súdom Poprad (ďalej aj „súd prvej inštancie“) sa vedie konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva.

2. Krajský súd v Prešove uznesením z 26. júna 2023 sp. zn. 20NcC/6/2023 rozhodol, že sudca JUDr. Peter Koman nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 20C/17/2019.

3. Proti uzneseniu krajského súdu podal žalovaný 2/ (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) argumentujúc, že krajský súd vo veci vznesenej námietky zaujatosti voči sudcovi JUDr. Petrovi Komanovi vec nesprávne právne posúdil, nakoľko konajúci súd rozhodol v rozpore so zisteným stavom, čím znemožnil dovolateľovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhol, aby dovolací súd vylúčil konajúceho sudcu súdu prvej inštancie ako aj všetky sudkyne a sudcov Okresného súdu Poprad a pridelil vec inému okresnému súdu.

4. Žalobcovia 1/ a 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedli, že rozhodnutie Krajského súdu v Prešove

považujú za vecne správne a navrhli, aby bolo dovolanie žalobcu zamietnuté.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), skôr ako mohol pristúpiť k preskúmaniu veci na základe podaného dovolania, musel sa zaoberať naplnením formálnych podmienok pre jeho podanie, prednostne otázkou, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému zákon dovolanie pripúšťa (§ 419 a § 420 v spojení s § 421 CSP a contrario).

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Rozhodnutím odvolacieho súdu sa rozumie rozhodnutie vydané v konaní o odvolaní krajským alebo Najvyšším súdom Slovenskej republiky (v konaní podľa § 31 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Dovolaním preto nemožno napadnúť nielen žiadne rozhodnutie súdu prvej inštancie, ale ani rozhodnutie, ktoré vydal krajský súd napr. v konaní o námietke zaujatosti podľa § 54 CSP, ako je tomu v prejednávanej veci, alebo najvyšší súd ako nadriadený alebo spoločne nadriadený súd, pretože nejde o rozhodnutie vydané v odvolacom konaní v rámci inštančného postupu (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/20/97).

8. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú, kauzálnu a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

9. Podľa § 438 ods. 1 CSP sa na konanie na dovolacom súde primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. V zmysle § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

11. Jednou z podmienok civilného konania je funkčná príslušnosť súdu. Funkčná príslušnosť súdu vymedzuje rozsah pôsobnosti medzi jednotlivými článkami sústavy všeobecných súdov tak, že určuje, ktorý článok má prejsť a rozhodnúť konkrétny spor (konkrétnu právnu vec), resp. ktorý súd má uskutočniť konanie o riadnom alebo o mimoriadnom opravnom prostriedku. Chýbajúca funkčná príslušnosť na prejednanie určitej veci predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania (pozri uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1CdoV/2/2011).

12. Konanie o námietke zaujatosti je jednoinštančné, námietka zaujatosti podaná jednou zo strán sporovej veci sa nepredkladá na zaujatie stanoviska, či vyjadrenie druhej sporovej strane, o námietke zaujatosti rozhoduje nadriadený súd. Nadriadený súd nerozhoduje o námietke zaujatosti ako súd prvej inštancie ani ako odvolací súd, preto nie je daná funkčná príslušnosť pre odvolanie ani dovolanie (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 824/2016).

13. V prejednávanej veci dovolanie žalovaného 2/ smeruje proti výroku rozhodnutia, ktorým krajský súd ako súd nadriadený nerozhodoval o odvolaní, ale o tom, či je JUDr. Peter Koman vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 20C/17/2019. Dovolaním je teda napadnuté rozhodnutie iného než odvolacieho súdu.

14. Z vyššie uvedeného vyplýva, že najvyšší súd nie je funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní smerujúcom proti rozhodnutiu o námietke zaujatosti a nie je tu ani iný príslušný súd, prípadne orgán, ktorý by bol na prejednanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku príslušný, a ktorému by bolo možné vec postúpiť.

15. Vzhľadom k tomu, že nedostatok funkčnej príslušnosti súdu predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o dovolaní žalovaného 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 26. júna 2023 sp. zn. 20NcC/6/2023 bez ďalšieho zastavil (§ 161 ods. 2 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP) bez toho, aby preskúmaval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Rešpektovanie citovanej platnej procesnoprávnej úpravy je postupom, ktorý je založený na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, t. j. že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (porovnaj tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 20. októbra 2010 č. k. IV. ÚS 389/2010-14).

16. Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že najvyšší súd nie je funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní smerujúcemu proti napadnutému rozhodnutiu v súdnej veci.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.